

Brussel, 24.2.2017
SWD(2017) 63 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

bij

**VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN
DE RAAD**

**tot vaststelling van een meerjarenplan voor de kleine pelagische bestanden in de
Adriatische Zee en de visserijen die deze bestanden exploiteren**

{COM(2017) 97 final}
{SWD(2017) 64 final}

Effectbeoordeling van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een meerjarenplan voor de kleine pelagische bestanden in de Adriatische Zee en de visserijen die deze bestanden exploiteren

A. Behoeftte aan actie

1. Achtergrond

De kleine pelagische visserijen (ansjovis en sardine) in de Adriatische Zee worden met twee belangrijke problemen geconfronteerd:

- 1) de bestanden zijn ernstig overbevist door de overcapaciteit van de vloot, milieufactoren (vallen buiten het toepassingsgebied van dit voorstel) en inadequate beheersmaatregelen;
- 2) het beheerskader is ondoeltreffend door inadequate beheersmaatregelen (die de visserijinspanning beperken, wat niet de aangewezen methode is voor deze vissen en de overeenkomstige visserij) en door complexe en instabiele regels.

Als er niets verandert, bestaat het risico dat de bestanden en de daarvan afhankelijke visserijen instorten. Dat zou dan weer negatieve gevolgen hebben voor roofvissen die ansjovis en sardine eten, alsmede negatieve sociaaleconomische gevolgen voor de visserijsector en de secundaire sectoren, zoals de verwerkende industrie. De belanghebbenden die het meest worden getroffen, zijn de Kroatische en de Italiaanse visserijsector, en in veel mindere mate die van Slovenië. De verwerkende sector is een belangrijke secundaire sector, vooral in Kroatië en Italië.

2. Doelstellingen en toegevoegde waarde van het initiatief

De doelstellingen van dit voorstel zijn:

- uiterlijk in 2020 de maximale duurzame opbrengst (maximum sustainable yield – MSY) voor ansjovis en sardine bereiken en behouden;
- zorgen voor een duurzame visserijsector en voorzien in een doeltreffend beheerskader dat eenvoudiger en stabiel is;
- belanghebbenden een grotere inbreng geven; en
- de uitvoering van de aanlandingsverplichting faciliteren.

Het voorstel zal er naar verwachting voor zorgen dat de ansjovis- en sardinebestanden zich uiterlijk in 2020 herstellen en dat de visserijsector duurzaam wordt, met een beter salaris voor vissers (gemiddeld + 4 %) en een grotere winstgevendheid voor de visserijsector (gemiddeld + 8 %).

Omdat de ansjovis- en sardinebestanden en de betrokken vissersvaartuigen zich vrij over internationale grenzen kunnen bewegen, is actie op het niveau van de lidstaten alleen waarschijnlijk niet doeltreffend om de bovenvermelde doelstellingen te bereiken. Opdat de maatregelen doeltreffend zouden zijn, moeten zij op een gecoördineerde wijze worden genomen en van toepassing zijn op het gehele verspreidingsgebied van het bestand en op alle betrokken vloten.

B. Oplossingen

Bij de effectbeoordeling zijn de volgende beleidsopties in aanmerking genomen:

- niet-wetgevende instrumenten (zachte wetgeving);
- handhaving van de status quo als basisscenario;
- opstelling van een EU-verordening met als doel de bestanden uiterlijk in 2018 of 2020 (twee subopties) duurzaam te bevissen; en
- wijziging van het bestaande beheerskader (nationale en internationale wetgeving).

De **voorgestelde voorkeursoptie** is de opstelling van een EU-verordening met 2020 als deadline, omdat daarmee alle bovengenoemde doelstellingen kunnen worden verwezenlijkt.

Geen van de geraadpleegde belanghebbenden noemde zachte wetgeving als haalbare optie. Slechts één belanghebbende was van oordeel dat het bestaande kader volstaat. Op Malta na waren alle respondenten van mening dat een wijziging van het bestaande kader ontoereikend zou zijn. De adviesraad voor de Middellandse Zee (met vertegenwoordigers van de sector en het maatschappelijk middenveld), ngo's, overheden, wetenschappelijke instellingen en Kroatië, Italië en Slovenië steunen de ontwikkeling van een EU-verordening, met een sterke voorkeur voor suboptie "2020".

C. Effecten van de voorkeursoptie

Wat de **baten van de voorkeursoptie** betreft, zou het belangrijkste milieuvoordeel zijn dat ansjovis en sardine, na jaren van overexploitatie, uiterlijk in 2020 duurzaam zouden worden bevestigd en dat de visserijsector gezonder en duurzamer zou worden. Het beheerskader zou ook simpeler, stabiel en transparanter worden en zou de lidstaten en de vissers een grotere inbreng geven, aangezien zij zouden kunnen worden betrokken bij het ontwerpen van sommige beheersregels. Naar verwachting zullen ook grotere en waardevolle roofdieren zoals blauwvintonijn gebaat zijn bij de toename van sardine en ansjovis.

Een EU-meerjarenplan zal naar verwachting uiterlijk in 2021 leiden tot grotere bestanden (een toename van ongeveer 20 % in vergelijking met de status quo) en betere arbeidsomstandigheden voor de vissers (een verhoging van het salaris met ± 5 % en van de winstgevendheid met ± 10 %).

Wat de **kosten van de voorkeursoptie** betreft, wordt ervan uitgegaan dat de vangsten van ansjovis en sardine uiterlijk in 2021 moeten zijn gedaald (met ± 25 -30 %) om ervoor te zorgen dat de bevissingsniveaus op lange termijn houdbaar zijn en dat de visserijsector duurzaam en winstgevend is. Die afname zou leiden tot lagere totale inkomsten voor de visserijsector (± 25 %) en een daling van de werkgelegenheid (± 10 %). Dit gaat Kroatië en Italië aan, en in mindere mate Sloveense vissers die vissen met ringzegens of pelagische trawls. De verminderde inkomsten door een daling van de vangsten zullen mogelijk ten dele worden gecompenseerd door de waarschijnlijke stijging van de prijzen bij eerste verkoop. Die stijging is evenwel negatief voor de consumenten en voor de verwerkende sector (met name in Kroatië en Italië), die mogelijk meer zal moeten invoeren uit andere landen.

Wat de **impact op kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)** betreft, moet worden opgemerkt dat het gemeenschappelijk visserijbeleid specifiek gericht is op kmo's, die binnen de visserijsector eerder norm dan uitzondering zijn. In de visserijen op ansjovis en sardine in de Adriatische Zee zijn bijna alle visserijbedrijven en de overgrote meerderheid van de bedrijven in de verwerkende sector micro-ondernemingen of kmo's. Bedrijven van het toepassingsgebied van dit voorstel uitsluiten op basis van hun omvang zou ertoe leiden dat bijna de hele sector zou worden uitgesloten, wat het voorstel ondoeltreffend zou maken. Het EU-meerjarenplan zou daarom van toepassing zijn op alle bedrijven, met inbegrip van kmo's en micro-ondernemingen. Alle hoger beschreven effecten zullen daarom waarschijnlijk gelden voor alle ondernemingen, waarbij de mate waarin dat het geval is,

afhangt van de manier waarop de lidstaten de vereiste vangstbeperkingen verdelen over de verschillende vlootsegmenten.

Er wordt verwacht dat er geen gevolgen zijn voor de **nationale begrotingen** van de lidstaten, aangezien nu al monitoring en gegevensverzameling plaatsvindt en alleen de frequentie daarvan moet worden verhoogd.

Wat **andere significante gevolgen** betreft, zal de hogere winstgevendheid positieve gevolgen hebben voor het concurrentievermogen van de visserijsector in de Adriatische Zee, die, mede door de betere salarissen, aantrekkelijker zal worden.

D. Opvolging

Wat de evaluatie van het beleid betreft, zal de Commissie vijf jaar na de inwerkingtreding van het plan en daarna om de vijf jaar bij het Europees Parlement en de Raad verslag uitbrengen over de uitvoering ervan.